

'Good practices' voor Wicked Problem Plaza als activerende en stakeholder-gerichte werkvorm voor casusgeoriënteerd onderwijs

De samenleving, overheden, middenveld en bedrijven hechten steeds meer belang aan vaardigheden die studenten (en dus burgers, alsook toekomstige medewerkers en werknemers) in staat stellen om theoretische kennis toe te passen op reële voorbeelden. Daarenboven blijkt uit de review van Karaca-Atik et al. (2023) dat afgestudeerde sociale wetenschappers het risico lopen om onvoldoende afstemming te ervaren tussen jobvereisten en de in sociaal-wetenschappelijke opleidingen aangeleerde vaardigheden. De nieuwe bacheloropleiding sociale wetenschappen, die van start ging in 2022-2023 aan de Universiteit Hasselt (BE), wil tegemoet komen aan de verwachtingen met betrekking tot training in zinvolle professionele vaardigheden. In dat kader werd gekozen voor het activerende onderwijsconcept 'casusgeoriënteerd onderwijs', aansluitend bij de algemene onderwijsvisie die centraal staat in alle opleidingen aan de UHasselt.

Casusgeoriënteerd onderwijs is een onderwijsconcept dat veel voordelen biedt op vlak van skills-verwerving en transfereerbaarheid van kennis naar real-life situaties zoals studenten sociale wetenschappen na afstuderen ook in hun professionele context zullen meemaken (Bennet et al., 2002). Casusgebaseerde onderwijsmethoden hebben hun sporen al verdiend in economie- en management-opleidingen onder de vorm van 'business cases' (Rollag, 2010) en in medisch-wetenschappelijke opleidingen onder de vorm van patiënten-cases (Pedersen et al., 2018). Voor sociaal-wetenschappelijke studierichtingen is er echter nog geen systematisch uitgewerkte pedagogische aanpak voorhanden die aangeeft hoe casussen best kunnen worden ingezet om leerwinst te boeken bij (bachelor)studenten. Om tegemoet te komen aan deze uitdaging, werd binnen de nieuwe bacheloropleiding sociale wetenschappen een intern Innovatief Onderwijsproject (IOP) opgestart genaamd CASUS (Referentiekader voor een consistente casusgeoriënteerde benadering in het onderwijs in Sociale Wetenschappen). Dit IOP gaat op zoek naar een geschikte en consistente manier om dit onderwijsconcept over de opleidingsonderdelen heen te hanteren in de praktijkgerichte lesonderdelen. Zo exploreerde en evalueerde dit project onder andere geschikte werkvormen om studenten met verschillende soorten casussen aan de slag te laten gaan.

Één van de werkvormen die uit het toegepaste onderzoek van IOP CASUS als succesvol naar voor kwam om studenten casussen te laten bestuderen en doorgronden, is de 'Wicked Problem Plaza' (WPP) methodiek die een sterke focus heeft op 'stakeholder awareness'. WPP is een methode waarbij het hele systeem van betrokken stakeholders in eenzelfde ruimte samenkomt ('the whole system in the room') om op wetenschappelijk onderbouwde manier te debatteren over een 'wicked problem', een complex interdisciplinair te benaderen probleem met multi-stakeholderbetrokkenheid

(Strijker-van Asperen & van Tulder, 2016). Aan de hand van een debat met stellingen proberen de verschillende betrokken actoren dichter bij elkaar te komen en indien mogelijk consensus te bereiken.

De bacheloropleiding vertrekt vanuit drie grote maatschappelijke uitdagingen of 'grand challenges' in de hedendaagse samenleving, namelijk digitalisering, diversiteit en democratie. Deze uitdagingen worden interdisciplinair benaderd vanuit een brede gemeenschappelijke basis van communicatiewetenschappen, sociologie, bestuurskunde en onderzoeksmethoden (en aanverwante wetenschappen zoals psychologie, filosofie, economie, recht en geschiedenis). Vandaar is de WPP-methode zeer geschikt om in te zetten in een van de OPO's die rond deze grand challenges werkt. In 2022-2023 werd zo in het eerstejaarsvak Grand Challenges I gefocust op desinformatie in tijden van digitalisering als wicked problem. Als culminatiepunt op het vlak van inhoud en evaluatie voor dit OPO, werd toegewerkt naar een onderbouwd debat in de vorm van een WPP. Hiervoor kregen studenten eerst de nodige theoretische en conceptuele kennis aangereikt door middel van hoor- en gastcolleges over dit thema, opgebouwd aan de hand van aangepaste wetenschappelijke artikels. Vervolgens werd van de studenten verwacht zelf aan de slag te gaan en wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot dit thema te raadplegen en in een schriftelijk verslag te synthetiseren. Daarnaast interviewden ze ook een zelf gekozen specifieke stakeholder uit de real life wereld, betrokken in het wicked problem van desinformatie. De vergaarde kennis uit de colleges en opdrachten, vond uiteindelijk neerslag in een script dat de argumenten van de stakeholder die zij zouden vertolken in het WPP-debat op een consistente manier samenvatte. Dit script hielp hen zich voor te bereiden op het onderbouwd voeren van het debat, met verwijzing naar de geziene theorieën, concepten en wetenschappelijke bevindingen.

In deze presentatie zouden wij graag onze inzichten en good practices delen met het publiek, met name over hoe studenten onderbouwd in debat kunnen leren gaan over een wicked problem (zoals desinformatie en digitalisering) met de betrokkenheid van diverse stakeholders. Doorheen dit vak werd duidelijk dat studenten, dankzij het opzet van het projectmatig en onderbouwd toewerken naar de geïntegreerde WPP en een zelf afgenomen interview met een stakeholder naar keuze, een heel goed beeld krijgen van alle stakeholders die betrokken zijn in een grand challenge zoals desinformatie. Op deze manier krijgen ze ook een goed overzicht over het geldende speelveld met alle relevante actoren en hun bijbehorende belangen. Omdat dit een eerstejaarsvak betreft, was het interdisciplinair toepassen van de aangereikte kennis een uitdaging en werd de theoretische kennis uit de gevolgde lessen vooral multidisciplinair ingezet. Dit is een aandachtspunt bij volgende iteraties van dit vak, net als het creëren van voldoende theoretische diepgang in het debat.

Referenties

- Bennet, S., Harper, B., & Hedberg, J. (2002). Designing real life cases to support authentic design activities. *Australasian Journal of Educational Technology*, 18(1).
- Karaca-Atik, A., Meeuwisse, M., Gorgievski, M., & Smeets, G. (2023). Uncovering important 21st-century skills for sustainable career development of social sciences graduates: a systematic review. *Educational Research Review*, 39.
- Pedersen, K., Moeller, M. H., Paltved, C., Mors, O., Ringsted, C., & Morcke, A. M. (2018). Students' learning experiences from didactic teaching sessions including patient case examples as either text or video: a qualitative study. *Academic Psychiatry*, 42, 622-629.
- Rollag, K. (2010). Teaching business cases online through discussion boards: Strategies and best practices. *Journal of management education*, 34(4), 499-526.
- Strijker-van Asperen, R., & van Tulder, R. (2016). *Wicked Problems Plaza-Principles and Practices for Effective Multi-stakeholder Dialogue*.